

EPSU apeliacinis skundas: Komisija neprivalo patenkinti socialinių partnerių prašymo Sąjungos lygmeniu įgyvendinti jų sudarytą susitarimą

Teisingumo Teismas patvirtino Bendrojo Teismo sprendimą ir priminė Komisijos diskreciją nuspręsti, ar tikslinga pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį pateikti Tarybai pasiūlymą dėl tokio įgyvendinimo

2015 m. balandžio mėn. Europos Komisija pradėjo konsultacijas dėl kelių direktyvų dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais¹ galimo taikymo srities išplėtimo, įtraukiant valstybių narių centrinės valdžios institucijų tarnautojus ir darbuotojus. Po kelių mėnesių, vykstant šioms konsultacijoms, du socialiniai partneriai, *Délégation syndicale de l'administration nationale et européenne* (DSANE) ir *Employeurs de l'administration publique européenne* (EAPE), sudarė susitarimą dėl šių nacionalinių institucijų tarnautojų ir darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais bendrosios sistemos. Vėliau susitarimo šalys paprašė Komisijos pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį² pateikti Europos Sąjungos Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo šis susitarimas būtų įgyvendintas Sąjungos lygmeniu. 2018 m. kovo 5 d. sprendimu (toliau – ginčijamas sprendimas) Komisija jų prašymą atmetė.

2018 m. gegužės mėn. *European Public Service Unions (EPSU)*, asociacija, vienijanti Europos profesinių sąjungų organizacijas, atstovaujančias viešojo sektoriaus darbuotojams ir prisidėjusias prie DSANE įsteigimo, apskundė tą sprendimą Europos Sąjungos Bendrajame Teisme, prašydama jį panaikinti. Bendrasis Teismas atmetė šį ieškinį³ ir nusprendė, kad pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį Sąjungos institucijos neįpareigojamos patenkinti susitarimą pasirašiusių šalių drauge pateikto prašymo, kuriuo siekiama įgyvendinti šį susitarimą Sąjungos lygmeniu. Konstatavęs, kad turi būti atlikta ribota ginčijamo sprendimo kontrolė, Bendrasis Teismas nusprendė, kad priimant tą sprendimą SESV 296 straipsnyje numatyta pareiga motyvuoti buvo įvykdyta ir kad ginčijami to sprendimo motyvai yra pagrįsti.

Išnagrinėjusi EPSU pateiktą apeliacinį skundą Teisingumo Teismo didžioji kolegija patvirtino Bendrojo Teismo sprendimą, primindama Komisijai šioje srityje pripažįstamą diskreciją ir ribotą teisminę kontrolę, susijusią su tokiais sprendimais.

Teisingumo Teismo vertinimas

¹ 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/59/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kolektyviniu atleidimu iš darbo, suderinimo (OL L 225, 1998, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 327), 2001 m. kovo 12 d. Tarybos direktyva 2001/23/EB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo (OL L 82, 2001, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 98) ir 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje – Bendra Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos deklaracija dėl darbuotojų atstovavimo (OL L 80, 2002, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 219).

² Iš esmės iš šios nuostatos matyti, kad socialinių partnerių sudaryti susitarimai Sąjungos lygmeniu įgyvendinami arba pagal socialiniams partneriams ir valstybėms narėms būdingas procedūras ir praktiką, arba – srityse, kurioms taikomas 153 straipsnis (t. y. socialinei politikai priskiriamose srityse) – juos pasirašiusioms šalims bendrai paprašius, remiantis Komisijos pasiūlymu priimtu Tarybos sprendimu.

³ 2019 m. spalio 24 d. Sprendimas *EPSU ir Goudriaan / Komisija*, T-310/18.

Visų pirma dėl pažodinio SESV 155 straipsnio 2 dalies aiškinimo Teisingumo Teismas pažymėjo, kad šioje nuostatoje nenurodyta galima Komisijos pareiga pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo. Taigi keliuose kalbinėse versijose vartojamomis imperatyviomis formuluotėmis siekiama išreikšti tik išimtinį dviejų šioje nuostatoje numatytų alternatyvių procedūrų pobūdį, nes viena iš jų yra speciali procedūra, po kurios priimamas Sąjungos aktas.

Toliau, kiek tai susiję su šios nuostatos kontekstiniu ir teleologiniu aiškinimu, Teisingumo Teismas išanalizavo ją atsižvelgdamas į Sutartimis, visų pirma ESS 17 straipsniu, Komisijai suteiktus įgaliojimus; šio straipsnio 1 dalyje šiai institucijai pavesta užduotis remti bendruosius Sąjungos interesus, o jo 2 dalyje jai pripažįstama bendra teisėkūros iniciatyvos teisė. Tuo remdamasis Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad SESV 155 straipsnio 2 dalimi Komisijai suteikiama konkreti kompetencija, kuri priskirtina jai pagal ESS 17 straipsnio 1 dalį pavestam vaidmeniui ir kurios esmė – įvertinti tikslingumą pateikti pasiūlymą Tarybai remiantis socialinių partnerių sudarytu susitarimu, siekiant įgyvendinti jį Sąjungos lygmeniu. Aiškinant kitaip pirmenybė būtų teikiama tik susitarimą pasirašiusių socialinių partnerių interesams, o ne Komisijai patikėtai užduočiai remti bendruosius Sąjungos interesus. Šios išvados nepaneigia SESV 152 straipsnio pirmoje pastraipoje įtvirtinta socialinių partnerių autonomija, į kurią reikia atsižvelgti vykstant socialiniam dialogui, kuris pagal SESV 151 straipsnio pirmą pastraipą skatinamas kaip vienas iš Sąjungos tikslų. Šios autonomijos egzistavimas, būdingas derybų dėl galimo socialinių partnerių susitarimo etapui, nereiškia, kad Komisija šių partnerių prašymu turi automatiškai pateikti Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo toks susitarimas būtų įgyvendinamas Sąjungos lygmeniu, nes tai reikštų, kad socialiniams partneriams pripažįstama savarankiška iniciatyvos teisė, kuri jiems nepriklauso.

Be to, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad EPSU iškeltas klausimas dėl pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį priimtų teisės aktų, kaip teisėkūros procedūra priimtų aktų, pobūdžio skiriasi nuo klausimo dėl Komisijos turimos teisės nuspręsti, ar tikslinga pagal šią nuostatą pateikti Tarybai pasiūlymą, ir kad šios Komisijos teisės apimtis yra tokia pati, neatsižvelgiant į tai, ar aktas yra teisėkūros procedūra priimamas aktas, ar ne.

Dėl ginčijamo sprendimo teisminės kontrolės apimties klausimo Teisingumo Teismas taip pat priminė, kad Komisija turi diskreciją nuspręsti, ar tikslinga pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį pateikti Tarybai pasiūlymą. Atsižvelgiant į sudėtingus vertinimus, kuriuos šiuo tikslu turi atlikti Komisija, su tokiais sprendimais susijusi teisminė kontrolė yra ribota. Toks ribojimas ypač svarbus tada, kai Sąjungos institucijos, kaip šioje byloje nagrinėjamu atveju, privalo atsižvelgti į potencialiai skirtingus interesus ir priimti su politiniais pasirinkimais susijusius sprendimus, kuriais atsižvelgiama į politinio, ekonominio ir socialinio pobūdžio argumentus.

Galiausiai apeliante teigė, kad buvo pažeisti teisėti lūkesčiai, nes manė, kad Komisija nukrypo nuo savo ankstesnių komunikatų, paskelbtų socialinės politikos srityje. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad priimdama elgesio taisykles ir viešai paskelbdama, kad nuo šiol taikys jas atvejams, kuriems jos yra skirtos, institucija savanoriškai apriboja savo diskreciją. Vis dėlto, nesant aiškaus ir vienareikšmio Komisijos įsipareigojimo, negalima teigti, kad ji savanoriškai apribojo šią pirminės teisės nuostatoje numatytą kompetenciją, įsipareigodama prieš pateikiant pasiūlymą tikrinti tik tam tikrus konkrečius motyvus, taip paversdama šią diskreciją ribota kompetencija, jei įvykdomos tam tikros sąlygos.

Taigi Teisingumo Teismas patvirtino, kad Bendrasis Teismas nepadarė jokios teisės klaidos, ir atmetė visą EPSU apeliacinį skundą.

PRIMINIMAS: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinys pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

PRIMINIMAS: Teisingumo Teismui galima paduoti apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties tik teisės klausimais. Paprastai sprendimo vykdymas dėl apeliacinio skundo nesustabdomas. Jei apeliacinis skundas priimtinas ir pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Jis

gali pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Priešingu atveju, jis grąžina bylą Bendrajam Teismui, kuriam Teisingumo Teismo apeliacinė tvarka priimtas sprendimas yra privalomas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127